

Poznámky z diskusních skupin „Co by měl vědět každý presbyter“ ze dne 27.3.2021

Pověřování: jak přizvat a zapojit do práce ve sboru více lidí – Petr Pivoňka

Úvodní pobožností a přivítáním účastníků zahájila setkání Anna Lavická. Bezprostředně jsme přešli k rozhovoru s přednášejícím. Účastníci spontánně kladli otázky nebo vznášeli připomínky k předem vyslechnuté přednášce. Dotazy se víceméně držely tématu „jak přizvat a zapojit“; řada otázek se týkala fungování staršovstva (sdílená praxe – klady i zápory). Na každý dotaz nebo podnět pak Petr Pivoňka reagoval.

Dotazy a podněty, které zazněly:

Odpovědi Petra Pivoňky označeny jako PP.

- Jádru sboru tvoří 7 rodin, máme osmičlenné staršovstvo. Bez dispense nedáme staršovstvo dohromady. Kde brát další, koho přizvat a zapojit?

PP: *snížit počet členů staršovstva na 6; méně členů, více spolupracovníků.*

Obecně: změna struktury staršovstev je nevyhnutelná; najít takový čas a prostor pro setkání (lepší výraz „setkání“ než výraz „schůze“), aby to nebyla jen „nutnost“, ale právě „setkání se“.

- Letos proběhla ve sboru volba staršovstva; po určitou dobu před volbou se sbíraly návrhy do krabice, celkem 70 návrhů, z toho se „horko těžko“ podařilo získat potřebných 14 členů + 4 náhradníci. Z toho 8 nových členů. Manuál pro začínající presbytery by se hodil.

- Další účastník podporuje nápad „manuálu“, aby se začínající presbyteri seznámili s praktickou stránkou toho, co práce ve staršovstvu obnáší.

PP: *příručka je jistě dobrá věc, ale nezbytné jsou rozhovory stávajících členů staršovstva a faráře s potenciálními kandidáty. Ty si vytipovat včas! Nepředávat jen „praktické věci“, ale aby bylo zřejmé, o co nám ve sboru (a ve směřování staršovstva) jde.*

- Osvědčuje se nám ve sboru, že každý člen staršovstva má své „pověření“ (okruh, za nějž odpovídá).

- Jsme malý sbor, při schůzích staršovstva řešení praktických věcí „zahalí obzor“, takže není čas na další věci – perspektivu, vzdělávání... Vidím jako naléhavou potřebu „řád setkávání staršovstva“.

PP: *je nezbytné domluvit strukturu setkávání staršovstva, drží se dle důležitosti: pastore, modlitby, stavby...*

- Zástupce pražského sboru: důležité je také mít ohled na členy staršovstva a na jejich časové možnosti, schůze v délce tři a půl hodiny jsou neúnosné! Také doporučení přípravy presbytera „před nástupem“.

PP: *farář nemá mít přehnané nároky; je potřeb hlídat domluvenou délku schůze. Dojde-li ke „kolizi“, je potřeba nenechat věci být a řešit je v jiném čase a prostoru. Elektronická komunikace v osobních věcech není vhodná.*

- Dotaz na přednášejícího, kolik času věnují jiným věcem než hospodářským a praktickým

PP: *cca jednu třetinu schůze (1hod) zabere pobožnost, pastore, vzdělávání a modlitby.*

- K zefektivnění jednání staršovstva se nám osvědčila předchozí příprava kurátorky a faráře (podporuje více účastníků).

- Dotaz na „alfa kursy“ (přednášející o nich mluvil ve své přednášce).

PP: *vysvětluje, že k fungování alfa kursů je zapotřebí přípravného týmu, jedná se o cca 10 setkání.*

- Dotaz, jak má být na schůzi staršovstva moderována diskuse, aby nebyla příliš volná.

PP: *diskusi moderuje předseda; vedení schůze je důležité, aby se dodržela nastolená témata a aby debatu „neopanovali“ jednotlivci. (Dotazuje se účastníků, kdo je u nich ve sboru předsedu staršovstva – ukazuje se, že většinou farář).*

- Dotaz, co dělat, když staršovstvo nedostává předem program schůze, má jen možnost poslat mailem své podněty k jednání

PP: program schůze dopředu je nutnost – kvůli informovanosti. Některé věci nemusí řešit všichni; vhodné jsou pracovní skupinky, které pak pro setkání staršovstva připraví své stanovisko.

Závěr setkání cca v 11.50. Anna Lavická: poděkování řečníkovi, účastníkům; modlitba a požehnání.

K rozhovoru se připojilo až 33 účastníků (oscilovalo mezi 25-33). Zaznamenala jsem účast z 8 seniorátů: pražského, královéhradeckého, chrudimského, poděbradského, západočeského, horáckého, moravskoslezského, východomoravského.

Evangelická spiritualita – Ondřej Macek

Nad evangelickou spiritualitou a zbožností se nás s Ondřejem Mackem sešlo málo přes 10 (jednu chvíli nás bylo i 15, ale šlo spíš o příchozí, kteří zřejmě skončili v jiné skupině a přišli nakouknout i jinam). Sám počet vypovídá, že o spiritualitu zase takový zájem není (usuzuji z celkově přihlášených sedmdesáti), co jsem pochytil šlo o zástupce seniorátů pražského, poděbradského, chrudimského, brněnského, moravskoslezského.

Setkání zahájil Ondřej Macek několika poznámkami ke svým dvěma přednáškám, následoval relativně živý rozhovor, který se ale od počátku stácel k nedostatkům evangelické spirituality a sborů v jejich prožívání víry a zbožnosti. Otevíraly se rány neporozumění (týkající se nejen spirituality), nedostatečné prožívání navenek a malá otevřenost, obtíže ohledně confirmace a večere Páně, toho, jak se evangelíci i dnes bojí kříže. Další zúčastnění mluvili o tom, jak oni prožívají svou víru, jak o svou spiritualitu pečují – v rámci exercicií, sdílení i online apod.

To také vyplynulo jako podnět i našemu odboru, aby setkání pro presbytery měly také svou složku spirituální, a tak posílily onu prožitkovou složku našeho života víry, případně zvat či organizovat exercicie a podobné akce pečující o zbožnost.

Na závěr připojil přednášející Ondřej Macek ještě něco málo k modlitbám chystaným pro bohoslužby, co by podle něj nemělo chybět v úvodní modlitbě i v přímluvách.

Zapsal: Ondřej Ruml

Potřebujeme manuál pro začínající presbytery? Co by v něm mělo být? vedli Pavel Pokorný a Jan Bušta

Manuál pro (začínající) presbytery není stěžejní dokument, bez kterého by církve nemohla fungovat a jeho vznik by proto byl nevyhnutelný. Cílem manuálu je spíš doplnit prázdná místa informačních kanálů tak, aby práce presbyterů i celých staršovstev byla srozumitelná pro budoucí, nové i stávající presbytery, i pro členy sboru nebo jen návštěvníky bohoslužeb.

Součástí manuálu by měly být následující okruhy (na pořadí nehleďme):

- Co to je staršovstvo, co dělá staršovstvo?
  - Konkrétní výčet věcí, které staršovstvo dělá, za co je zodpovědné, za co neodpovídá.
  - Jaké jsou jeho pravomoci/povinnosti.
  - Řeší staršovstvo věci pozemské, nebo duchovní, nebo oboje?
  - Jak často je, jak dlouho trvá, co čekat?
  - Vztah faráře a staršovstva, vztah sboru a staršovstva. Musí všechno dělat farář, nebo má všechno dělat farář?

- Jak staršovstvo funguje na malých, velkých, sloučených sborech? Co kazatelské stanice?
- Pobožnosti na staršovstvu, nedělní služby presbyterů – co se očekává?
- Neobvyklosti – výjezdní zasedání, online setkání, komise, zpravodajové, ...
- Dobré příklady – třeba z vizitací sborů.
- Koncepce, vize staršovstva. K čemu staršovstvo sbor vede, má vést?
- Pohled upřený na Ježíše.
- Kdo je presbyter, kdo se jím může stát?
  - Jaké jsou požadavky na presbytera – školní, teologické vzdělání, morální hodnoty, dlouhodobá příslušnost k ČCE?
  - Můžu se i já stát presbyterem? Co pro to musím udělat a co mě čeká?
  - Co presbyter slibuje?
  - Můžu a mám se prosazovat? Nebo přijmout úkoly s pocitem služby?
  - Jaké jsou jeho pravomoci/povinnosti.
  - Kdo je to kurátor, k čemu je dobrý?
  - Jak presbyter zasahuje do duchovních věcí? Musí, může, má, jak?
- Jak funguje církev
  - Základní církevní struktury a to, jak ovlivňují sbor (konvent, synod, seniorát, seniorátní výbor, synodní rada, ÚCK, ...) Co od nich čekat?
- Glosář
  - Kdo je to senior? Co funkce, které v kostele slyším znamenají?
- Kde jsou kompletní aktuální informace?
  - Sborové zasilky
  - Doporučená místa na webu církve (i jinde)
  - Mailing
- Co manuál neobsahuje a co není.
- Pastorační rozhovory a presbytery.
  - Co se mi nabízí, co můžu poskytnout?
- Kdo jsme jako evangelíci?
  - Identita a tradice

U každého okruhu by mělo být jasně rozlišeno to, co je povinné/zakázané a přesné, a to, co je „nice-to-have“ – nadstavba, která třeba někde (dobře) funguje, ale není nezbytná (např. rozdělení „ministerstev“ ve staršovstvu). Dost věcí se bude sbor od sboru lišit, ale bylo by dobré to zmínit poznámkou typu „Zeptej se svého presbytera/kurátora/faráře!“, případně nabídnout jednoduchou možnost, jak manuál upravit pro použití v jednotlivých sborech.

Mimo témat týkajících se manuálu tyto podněty:

- Se zájemci je třeba především mluvit, a to nejen z pozice faráře, ale i stávajících presbyterů (hledání nástupců).
- Pastorační rozhovory s (budoucími) presbytery.
- Přeceňování možností členů staršovstev vs. nevyužití potenciálu.
- Presbyter nepomáhá duchovně, ale jen světsky, protože se necítí být vzdělaný a kompetentní (i vzhledem k faráři).
- Na prvním staršovstvu po volbě by měla být přednáška o fungování staršovstva.
- Analýza kapacit presbyterů/staršovstev. Jak jsou presbyteri časově vytíženi? Byly by ochotni přidat 20 minut týdně, ale 1 hodinu už ne? Nebo už to nestíhají a staršovstvo je „za trest“?